

Phát huy vai trò của xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội ở Việt Nam hiện nay

ThS. TÔ THỊ OANH

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: to.oanhcth@gmail.com

Nhận ngày 5 tháng 7 năm 2024; chấp nhận đăng tháng 9 năm 2024.

Tóm tắt: Trong những năm qua, ở Việt Nam việc khai thác và sử dụng mạng xã hội đã trở thành nhu cầu phổ biến, thường xuyên. Bên cạnh những lợi ích, mặt tích cực mà mạng xã hội mang lại, tồn tại không ít những mặt trái, vấn nạn đó là tình trạng xuống cấp về đạo đức, những biểu hiện lệch chuẩn trong văn hóa ứng xử trên mạng và thậm chí là lợi dụng mạng xã hội để thể hiện hành vi vi phạm pháp luật làm vẩn đục môi trường mạng, ảnh hưởng đến đời sống văn hóa, văn minh của xã hội. Vì vậy, để tạo dựng môi trường văn hóa, văn minh lành mạnh trên mạng xã hội cần xây dựng môi trường văn hóa một cách toàn diện, thật sự trong sạch, lành mạnh dựa trên những giá trị tích cực tốt đẹp của truyền thống văn hóa lịch sử và bản sắc con người, dân tộc Việt Nam và xu thế phát triển văn minh thế giới.

Từ khóa: xây dựng; văn hóa; văn minh; mạng xã hội.

Abstract: In recent years, the use of social media has become a common and frequent activity in Vietnam. Alongside the benefits and positive aspects it brings, there are negative sides, including the degradation of ethics, improper behaviors in online interactions, and even the exploitation of social media to engage in illegal activities, polluting the online environment and negatively affecting the cultural and civilized life of society. Therefore, to create a healthy cultural and civilized environment on social media, it is essential to build a comprehensive, truly clean, and wholesome cultural environment rooted in the positive values of Vietnam's historical cultural traditions, the identity of its people and nation, and the trend of global civilized development.

Keywords: building; culture; civilization; social media.

1. Khái niệm môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội

Cho đến nay có nhiều cách tiếp cận và quan niệm khác nhau về xây dựng môi trường văn hóa, văn minh nhưng trong phạm vi bài viết này, tác giả thống nhất nội hàm khái niệm môi trường văn hóa, văn minh như sau: Môi trường văn hóa, văn minh là tổng thể các điều kiện vật chất và tinh thần tồn tại xung quanh con người và tác động đến đến hoạt động của con người, chi phối mối quan hệ giữa họ với nhau, từ đó ảnh hưởng tới nhân cách và định hướng giá trị của họ. Trong đó, những điều kiện vật chất và tinh thần (bao gồm giáo dục, khoa học, kinh tế, văn nghệ, đạo đức, tôn giáo, triết học, tâm lý dân tộc, tập tục

truyền thống và văn minh nhân loại) là yếu tố chủ đạo tạo thành môi trường văn hóa, văn minh.

Trong đời sống văn hóa của con người, có nhiều yếu tố tạo thành, mỗi yếu tố có mối quan hệ tác động qua lại với nhau, hỗ trợ, bổ sung cho nhau tạo thành chỉnh thể thống nhất. Với tính hệ thống của nó, môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội là một bộ phận quan trọng của môi trường văn hóa của đời sống con người, có mối quan hệ gắn bó mật thiết với môi trường tự nhiên và môi trường xã hội. Đó là kết quả của phép ứng xử của con người với môi trường không gian mạng xã hội, môi trường xã hội và với chính bản thân mình. Vì vậy, để cải thiện môi trường sinh thái tự nhiên của con người, thì xây dựng môi

trường văn hóa lành mạnh, văn minh là yêu cầu cần thiết, qua đó hình thành và nuôi dưỡng nhân cách con người hướng đến môi trường xã hội nhân văn. Do đó, để xây dựng nhân cách và xây dựng lối sống, nếp sống văn hóa của mỗi cá nhân và cộng đồng trong xã hội số, truyền thông số cần gắn liền với việc xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội.

Từ đó, chúng ta có thể hiểu môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội bao gồm các nội dung sau: hoàn thiện thể chế và nâng cao hiệu quả quản lý liên quan đến xây dựng môi trường văn hóa trên mạng xã hội; phát triển các sản phẩm, dịch vụ và hoạt động văn hóa, văn minh trên không gian mạng; xây dựng tư tưởng, đạo đức, lối sống; xây dựng văn hóa ứng xử và các giá trị văn hóa, văn minh trên không gian mạng; tạo dựng các yếu tố kỹ thuật - công nghệ, thiết kế, thẩm mỹ liên quan hướng đến hệ giá trị chân - thiện - mỹ.

2. Vai trò của xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội ở Việt Nam hiện nay

- Xây dựng môi trường văn hóa, văn minh có vai trò quan trọng trong việc hình thành, giáo dục nhân cách, đạo đức, lối sống của con người, cách ứng xử, giao tiếp trên mạng xã hội. Nhân cách, đạo đức, lối sống của con người được hình thành trải qua quá trình tương tác giữa con người với môi trường tự nhiên, xã hội, thông qua quá trình tự giáo dục, giáo dục, trải nghiệm, nhận thức, tiếp thu những giá trị, chuẩn mực trong đời sống và quá trình tiếp thu những tinh hoa nhân loại. Đó là quá trình tích lũy lâu dài, có sự kế thừa, chọn lọc, phát triển và được hình thành thông qua nhiều phương tiện khác nhau trong đó mạng xã hội là một trong những phương tiện có ảnh hưởng rất to lớn. Với sự phát triển nhanh chóng của mạng xã hội hiện nay và với số lượng người dùng ngày càng tăng nhanh chóng cho thấy mạng xã hội đã trở thành phương tiện thiết yếu của con người. Theo số lượng thống kê, ở Việt Nam, đầu năm 2023 có 77,93 triệu người dùng Internet, chiếm 79,1% tổng dân số⁽¹⁾. Ngoài ra, số lượng người dùng mạng xã hội đạt 70 triệu người, tương đương với 71% tổng dân số⁽²⁾. Cũng theo kết quả khảo sát của Công ty nghiên cứu thị trường Data Reportal (Singapore), trong số 10 quốc gia có lượng người dùng

Facebook, TikTok và Youtube nhiều nhất thế giới - Việt Nam lần lượt xếp vị trí thứ 6,7 và 9⁽³⁾. Với những lợi thế của mạng xã hội, nó đã tác động trực tiếp đến nhận thức, ý thức, nhân cách, đạo đức, ứng xử, lối sống của con người. Sự tác động đó có thể là tích cực, cũng có thể là tiêu cực, phụ thuộc vào năng lực, trình độ, ý thức của mỗi người và môi trường văn hóa, văn minh. Phẩm chất, năng lực, hành vi ứng xử của mỗi cá nhân được hình thành trong một môi trường văn hóa lành mạnh, văn minh tiến bộ và môi trường văn hóa, văn minh là điều kiện thuận lợi để cá nhân thể hiện, phát huy năng lực, phẩm chất, hành vi ứng xử của mình. Vì vậy, xác định một cách rõ ràng các yếu tố xây dựng môi trường văn hóa sẽ giúp chúng ta nhận diện tốt hơn những việc cần làm, những giải pháp cụ thể để hoàn thiện nhân cách, đạo đức, lối sống, cách ứng xử của con người, tạo điều kiện hình thành văn hóa tốt đẹp, văn minh tiến bộ.

- Xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội, hạn chế sự xuống cấp trong văn hóa mạng hiện nay. Hiện nay, môi trường mạng đang bị vẩn đục bởi các hành vi giao tiếp, ứng xử thiếu chuẩn mực, thiếu văn hóa. Việt Nam nằm trong top 5 quốc gia có chỉ số văn minh trên không gian mạng thấp nhất thế giới, với các trường hợp phát ngôn gây thù ghét của người dùng mạng tập trung ở: nói xấu, phỉ báng (61,7%); vu khống, bịa đặt thông tin (46,6%); kỳ thị dân tộc (37%); kỳ thị giới tính (29,3%); kỳ thị khuyết tật (21,76%)⁽⁴⁾. Không những vậy, nhiều hệ lụy của mạng xã hội đã đẩy con người vào những tác hại tiêu cực. Những nghiên cứu gần đây chỉ ra hiện tượng tin giả, các phát ngôn thù ghét, nói xấu, phỉ báng, vu khống, bịa đặt, kỳ thị dân tộc, tôn giáo, kỳ thị giới tính, các hành vi gây hấn, tấn công trên mạng đang trở nên đáng báo động⁽⁵⁾. Những hành vi này gây ảnh hưởng rất lớn đến đời sống của các cá nhân, tổ chức và xã hội.

Tất cả những biểu hiện đó sẽ bị hạn chế khi mỗi người trong chúng ta đã được trang bị tri thức, kinh nghiệm, kỹ năng trong môi trường văn hóa, văn minh. Xây dựng môi trường văn hóa, văn minh sẽ là chìa khóa mở ra không gian mạng an toàn, lành mạnh, tích cực, tiến bộ và khóa lại những hành vi xấu xa, tiêu cực, hủ hóa, lạc hậu, hướng đến vì một

nền văn hóa Việt Nam trên không gian mạng an toàn, an ninh, lành mạnh, tiến bộ.

- *Xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng đảm bảo an ninh, an toàn thúc đẩy sự sáng tạo, quá trình dân chủ hóa, tự do thông tin, tự do tư tưởng của con người.* Mạng xã hội đã tạo điều kiện thúc đẩy sự sáng tạo, quá trình dân chủ hóa, tự do thông tin, tự do tư tưởng. Nhờ hệ thống không gian ảo mở, các kỹ thuật công nghệ mà con người sáng tạo ra những sản phẩm đa dạng, sinh động, từ đó kích thích, thúc đẩy sự khám phá, sáng tạo của người sử dụng. Sự sáng tạo đó được pháp luật bảo đảm, vì vậy người sử dụng tự do trong quá trình tạo ra những sản phẩm phục vụ cho nhu cầu, mục đích tốt đẹp của con người. Bên cạnh đó, mạng xã hội có ưu thế là thông tin mang tính thời sự, có sự tương tác cao, do vậy kích thích, thu hút sự quan tâm của công chúng đến những vấn đề nóng của xã hội. Họ có quyền bình đẳng thể hiện tâm tư, nguyện vọng, quan điểm, chính kiến của mình trước những vấn đề quan trọng của quốc gia. Nhờ mạng xã hội mà chính quyền và người dân có thể giao tiếp trực tiếp với nhau, hiểu nhau và cùng nhau thảo luận, bàn bạc để điều hành và quản lý xã hội. Mạng xã hội cũng là nơi thu hút sự quan tâm đến đời sống chính trị - xã hội của giới trẻ. Với những tính năng ưu việt của mạng xã hội và sự nhiệt huyết của mình, giới trẻ đã hứng thú và có trách nhiệm đối với đời sống chính trị - xã hội, từ đó thể hiện ý thức công dân, lòng yêu nước, có hành động tích cực, phù hợp như tham gia các hoạt động dân chủ, từ thiện, nhân đạo, bảo vệ môi trường, mở rộng tầm nhìn về các vấn đề chính trị, văn hóa, xã hội.

3. Giải pháp phát huy vai trò của xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội ở Việt Nam hiện nay

Thực hiện quan điểm chỉ đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam tăng cường quản lý và phát triển các loại hình thông tin, truyền thông trên Internet. Kiên quyết loại bỏ các sản phẩm, thông tin độc hại, xuyên tạc, phản động, ảnh hưởng xấu đến ổn định chính trị - xã hội, thuần phong mỹ tục⁽⁶⁾ và trên cơ sở khẳng định sự cần thiết của việc xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội ở Việt Nam hiện

nay, tác giả đưa ra một số giải pháp sau:

Một là, nâng cao nhận thức của cả hệ thống chính trị các tổ chức xã hội và người dân về vai trò của xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội

Sự vận động và phát triển của xã hội cho thấy, một hành động chỉ được coi là tự giác, có trách nhiệm khi chủ thể nhận thức đúng đắn mục đích, vị trí, vai trò và quy trình của nó. Mạng xã hội là hoạt động tác động vào ý thức của con người nhằm hình thành nhân cách, đạo đức, lối sống, cách ứng xử, giao tiếp của con người trong xã hội. Môi trường văn hóa, văn minh chỉ được hình thành khi các chủ thể trong xã hội nhận thức được một cách tự giác, tích cực, chủ động, đúng đắn về trách nhiệm, nghĩa vụ của mình đối với mạng xã hội. Nhận thức đúng sẽ là tiền đề dẫn đến hành động đúng. Khi các chủ thể nhận thức đúng về vai trò của văn hóa, văn minh trên mạng xã hội thì họ sẽ có hành động đúng đắn, phù hợp. Khi xã hội, thông qua hệ thống chính trị (ở Việt Nam là Đảng Cộng sản Việt Nam, Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể, nhân dân), các tổ chức xã hội và người dân đồng lòng, thống nhất thì việc xây dựng môi trường văn hóa, văn minh sẽ đạt được nhiều kết quả tích cực. Do vậy, cần nâng cao hơn nữa vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, sự quản lý của Nhà nước và sự làm chủ của nhân dân một cách đồng bộ, toàn diện, quy mô rộng lớn. Mỗi chủ thể khi lãnh đạo, quản lý, sử dụng mạng xã hội phải biết tự trang bị cho mình hệ miễn dịch để tiếp nhận, chọn lọc, xử lý thông tin một cách hợp lý và đúng quy định của pháp luật. Mỗi chủ thể phải có trách nhiệm với cộng đồng và chịu trách nhiệm pháp lý về vị trí, chức năng, nhiệm vụ của mình trong quá trình lãnh đạo, quản lý và thực hiện nhiệm vụ.

Thực tế cho thấy, mạng xã hội có tính hai mặt nên các chủ thể (đặc biệt là công chúng) cần nhận thức đầy đủ về lợi ích, tác hại khi sử dụng nó. Nhận thức đúng về tầm quan trọng của ứng xử tốt và tôn trọng người khác, có trách nhiệm trên không gian mạng là yếu tố quan trọng để thay đổi thái độ và hành vi sử dụng mạng xã hội. Ngược lại, khi nhận

thức chưa đúng dẫn đến những hành vi xấu, gây ảnh hưởng đến không gian mạng xã hội và công chúng. Do vậy, các chủ thể phải nâng cao trách nhiệm của mình trong việc theo dõi, phát hiện những hành vi lệch chuẩn, sản phẩm độc hại để có giải pháp triệt tiêu. Các cơ quan chức năng trong hệ thống chính trị tiếp tục định hướng, khuyến khích những nội dung có giá trị phù hợp hơn với thuần phong mỹ tục, với văn hóa Việt, góp phần [lấy cái đẹp dẹp cái xấu] biến những nội dung sạch thành dòng chủ lưu trên không gian mạng. Bên cạnh đó, cũng cần tăng cường phổ biến, tuyên truyền kỹ năng số để mọi người dân tự nâng cao nhận thức và đưa ra một số chuẩn mực, giá trị cốt lõi khi tham gia mạng xã hội.

Hai là, hoàn thiện thể chế quản lý văn hóa trên mạng xã hội.

Để xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, tiền đề điều then chốt là phải hoàn thiện thể chế quản lý văn hóa trên mạng xã hội, trong đó nhất thiết phải có hệ thống pháp luật hướng tới bảo vệ các giá trị hành vi có văn hóa. Chủ thể trung tâm thực hiện nhiệm vụ này là Nhà nước. Nhà nước thực hiện quản lý, xây dựng hệ thống các văn bản pháp luật, các quy định, quy tắc, quy phạm, nguyên tắc [nhằm điều chỉnh hành vi con người, các quan hệ xã hội phù hợp, hướng tới thực hiện chuẩn mực về đạo đức, lối sống, nếp sống văn hóa. Do vậy, yếu tố cơ bản và quan trọng là quan tâm hơn nữa, tích cực hơn nữa để tiếp tục hoàn thiện hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật quản lý nội dung thông tin trên mạng xã hội, phòng chống và xử lý hành vi lợi dụng mạng xã hội để vi phạm pháp luật. Rà soát, sửa đổi, bổ sung và triển khai thực hiện hiệu quả hệ thống các văn bản hiện hành như Luật Công nghệ thông tin 2006; Luật An toàn thông tin mạng 2016; Luật An ninh mạng 2018, các luật liên quan và hệ thống văn bản hướng dẫn thi hành các luật trên.

Bên cạnh đó, phải tăng cường kiện toàn nguồn lực bộ máy quản lý, đội ngũ nhân lực quản trị mạng, công tác kiểm tra, giám sát, kiểm duyệt, cấp phép, thanh tra... Các cơ quan chức năng cần mạnh tay hơn, xử lý nghiêm minh hơn những hành vi vi phạm pháp luật trên không gian mạng. Từ đó, xây dựng niềm tin của công chúng đối với các cơ quan chức

năng và tạo ý thức, trách nhiệm xã hội của mỗi người trong việc sử dụng mạng xã hội.

Ngoài ra, môi trường không gian mạng là môi trường đặc thù, rất khó quản lý, đòi hỏi phải có tri thức cao về công nghệ, phải có kỹ năng, kỹ thuật. Vì vậy, để thực hiện quản lý tốt, các cơ quan quản lý cần tích cực quan tâm đầu tư hơn nữa các biện pháp quản lý bằng khoa học - kỹ thuật, [dùng công nghệ để quản lý công nghệ] như sử dụng các biện pháp kỹ thuật, dùng [tường lửa], [lá chắn] để kiểm soát, giám sát không gian mạng; sử dụng các phần mềm hoặc trí tuệ nhân tạo (AI) để kiểm duyệt, lọc thông tin, ngăn chặn nội dung xấu độc, cảnh báo các ứng xử phản văn hóa, tự động mã hóa hoặc gỡ bỏ các nội dung vi phạm [..

Ba là, tích cực tuyên truyền, phổ biến các sản phẩm, dịch vụ và hành vi văn hóa, văn minh trên mạng xã hội; xây dựng tư tưởng, đạo đức, lối sống, văn hóa ứng xử và các giá trị văn hóa, văn minh trên mạng xã hội.

Với những lợi thế từ mạng xã hội mang lại, các cá nhân, tổ chức nâng cao tinh thần, trách nhiệm của mình trong tuyên truyền, quảng bá về đất nước - con người, văn hóa tốt đẹp của Việt Nam, chia sẻ thông tin tích cực, những tấm gương người tốt, việc tốt, các sản phẩm, dịch vụ và hoạt động văn hóa, văn minh trên mạng xã hội. Thuyết phục, động viên các thành viên trong gia đình, xã hội tham gia phổ biến, giáo dục, bảo vệ trẻ em, trẻ vị thành niên sử dụng mạng xã hội một cách an toàn, lành mạnh. Các cơ quan chức năng trong hệ thống chính trị cần đặc biệt quan tâm đến công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật trong nhân dân nhằm giúp họ hiểu rõ ý nghĩa, giá trị, nội dung, nghĩa vụ, trách nhiệm và những hành vi bị cấm liên quan đến văn hóa ứng xử khi tham gia mạng xã hội, hướng tới xây dựng môi trường lành mạnh, an toàn. Luật An ninh mạng, Bộ Quy tắc ứng xử trên mạng xã hội 2021 là những văn bản pháp lý đặc biệt quan trọng mà nhân dân cần được biết, phải biết và thực hiện nghiêm túc. Tích cực, chủ động, sáng tạo, thường xuyên lan tỏa những thông tin, hình ảnh, video tốt đẹp về các hoạt động xã hội, hoạt động vì cộng đồng, lên án, phê phán những cái xấu, biểu hiện lệch lạc, hướng tới

thông điệp nhân văn, xây dựng văn hóa ứng xử trên mạng thanh lịch, văn minh. Khuyến khích các mạng xã hội tích cực và những thành viên tốt. Nên đăng thông tin, hình ảnh chân thực, phù hợp với chuẩn mực đạo đức, giá trị tích cực, tốt đẹp của văn hóa, của pháp luật và của người Việt Nam. Chọn lọc các thông tin chính thống, thiết thực, không sa đà vào các thông tin thất thiệt, tiêu cực. Lên án, phê phán các thông tin xấu, độc hại, sai sự thật, phản cảm.

Bốn là, khi tham gia mạng xã hội các chủ thể cần trang bị các kỹ năng tự bảo vệ thông tin cá nhân, cách thức chọn lọc, tiếp nhận thông tin.

Đây là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao sức đề kháng trước những thông tin xấu độc và bảo vệ bản thân trên không gian mạng. Đối với tài khoản mạng xã hội của mỗi chủ thể, phải tự quản lý bảo mật, đặt chế độ xem phù hợp; nghiên cứu sử dụng phần mềm lọc, ngăn chặn thông tin xấu, độc; tham khảo các chuyên gia tư vấn cách sử dụng mạng an toàn. Tích cực nghiên cứu, tìm hiểu những văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến hoạt động an ninh, an toàn trên mạng xã hội, thông qua đó giúp bản thân chủ động hơn, an toàn hơn khi tham gia mạng xã hội. Phối hợp chặt chẽ với các bộ phận chăm sóc khách hàng sử dụng dịch vụ, với cơ quan công an để ngăn chặn những hành vi vi phạm pháp luật, xử lý các tình huống rủi ro phát sinh. Mỗi chủ thể khi tham gia mạng xã hội cũng kịp thời cảnh báo cho nhau khi phát hiện những đường link độc hại hoặc có nguy cơ bị cướp tài sản cá nhân.

Năm là, thực hiện xã hội hóa về xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội, nêu cao tinh thần, ý thức trách nhiệm, hành vi có văn hóa của mỗi người.

Xã hội hóa về xây dựng môi trường văn hóa, văn minh trên mạng xã hội là làm cho mỗi người dân hiểu rõ ý nghĩa, giá trị, nội dung, quyền lợi, nghĩa vụ và trách nhiệm của mình khi tham gia mạng xã hội. Xây dựng môi trường văn hóa, văn minh không chỉ là trách nhiệm của chính quyền mà còn là trách nhiệm của mỗi người, là việc làm thường xuyên, liên tục, gắn với "xây" và "chống". "Xây" đó là mỗi người cần coi trọng việc nâng cao ý thức, rèn luyện hành vi đạo đức, xây dựng cho mình thái độ tôn

trọng người khác, biết quan tâm, lắng nghe, chia sẻ, cảm thông; biết giữ gìn và phát huy những giá trị truyền thống dân tộc, tiếp thu những tiến bộ của nhân loại và xây dựng hành vi có văn hóa, chuẩn mực, phù hợp truyền thống dân tộc và tinh hoa nhân loại. Thực hiện nghiêm túc, triệt để Bộ quy tắc ứng xử trên không gian mạng của Bộ Thông tin và Truyền thông. Đối với những người hoạt động trong lĩnh vực văn hóa - nghệ thuật cần nâng cao hơn nữa trách nhiệm của mình trong việc chia sẻ thông tin đúng đắn, phù hợp. Bên cạnh đó, phải "chống" những hành vi lệch chuẩn, không phù hợp, những hành vi đe dọa, miệt thị, xúc phạm danh dự, uy tín, nhân phẩm người khác; những thông tin giả, xấu, độc; những thông tin tiêu cực, chia rẽ, kỳ thị dân tộc, tôn giáo, kỳ thị giới tính; những hành vi gây hấn, tấn công trên mạng.

Tóm lại, mạng xã hội phía sau tiện ích cộng đồng là "quyền lực ẩn danh", nó không chỉ đơn thuần là truyền đạt thông tin mà còn đã, đang và sẽ tác động lên các giá trị sống, các quan điểm, thế giới quan và nhận thức luận của con người. Vì vậy, xây dựng một môi trường văn hóa lành mạnh, văn minh trên mạng xã hội ở Việt Nam hiện nay là một trong những nhân tố quan trọng góp phần xây dựng hình ảnh con người, đất nước Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Với những ưu thế của mình, mạng xã hội đã giải mã, lưu giữ, bảo tồn và truyền bá văn hóa để văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần của xã hội; là mục tiêu, động lực, đột phá phát triển kinh tế - xã hội, hội nhập quốc tế trong thời kỳ công nghệ số./

(1) Xem: <https://www.vnetwork.vn/news/internet-Viet-nam-2023-so-lieu-moi-nhat-va-xu-huong-phat-trien>.

(2) Datareportal.com, Digital 2023: Vietnam (Kỹ thuật số 2023: Việt Nam), 13/2-2/23.

(3) Xem: <https://dantri.com.vn/suc-manh-so/viet-nam-trong-top-quoc-gia-su-dung-facebook-va-tiktok-nhieu-nhat-the-gioi-20230609004651037.htm>.

(4) <http://vpis.edu.vn/hoi-thao-phat-ngon-gay-thu-ghet-va-cac-giai-phap-huong-toi-mot-moi-truong-mang-xa-hoi-an-toan-va-phat-trien-ben-vung>.

(5) Theo khảo sát của chương trình nghiên cứu Internet và xã hội (VPIS) thuộc Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội (năm 2017).

(6) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, T.1, tr.146.